

Xylella preventie

Anneke van Dijk
LTO Nederland

Versiedatum:
9 april 2018

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Leidraad preventie Xylella

Huidige situatie

Risicobeoordeling

Heb je waardplanten van Xylella op de kwekerij?

Raadpleeg hiervoor regelmatig de [lijst met alle waardplanten](#) in bijlage 1 van het uitvoeringsbesluit 2015/789 van de Europese Commissie (vanaf blz. 24)

Zo ja zijn dit ook waardplanten waarvan in de EU is aangetoond dat ze besmet zijn geweest met Xylella?

Kijk op de [Europese lijst met waardplanten](#)

Zo ja: neem een aantal specifieke voorzorgsmaatregelen

Zo nee: algemene bedrijfshygiëne

Herkomst plantmateriaal

EU

let dan op de besmette gebieden in Europa

De EU waardplanten moeten zijn voorzien van een plantenpaspoort.

Herkomst plantmateriaal

Buiten de EU

Het uitgangsmateriaal is voorzien van een fytosanitair certificaat.

Er zijn verschillende categorieën:

- een land is vrij van Xylella
- Een gebied is vrij van Xylella
- Een teeltlocatie is vrij van Xylella

Zie [EU lijst van landen en gebieden vrij van Xylella](#)

Maak risico profiel van jouw leverancier

- a. hoe ver is de leverancier verwijderd van het besmette gebied, zie kaartjes [de besmette gebieden in Europa](#) en de informatie van derde landen bij [EU lijst van landen en gebieden vrij van Xylella](#)
- b. Wat doet de leverancier aan bestrijding van vectoren?
- c. Wat doet de leverancier aan onkruidbestrijding
- d. Wat zijn de ervaringen met de kwaliteit van het geleverde plantmateriaal de afgelopen jaren?
- e. Is jouw leverancier een handelsbedrijf met veel kruisende, verschillende handelsstromen?

→ bepaal het risico: laag

Hoog → advies: elders inkopen

Versiedatum:
9 april 2018

Levering en transport

Zorg ervoor dat

- a. transport niet gecombineerd wordt met producten uit niet-vrije gebieden
- b. Onkruid afwezig is
- c. Planten goed zijn ingepakt
- d. Geen zuigende insecten aanwezig zijn
- e. Geen vreemd materiaal op het bedrijf komt bij lossen

Versiedatum:
9 april 2018

Ingangscontrole op het bedrijf

Chauffeur meldt zich

Medewerker (daartoe bevoegd/aangewezen) controleert
plantenpaspoort en snelle visuele controle vectoren, onkruid,
potentiële symptomen

Daarna uitladen, bij voorkeur apart plaatsen

Tip: aparte locatie of aparte ruimte; werk met rolschermen
Eventueel apart behandelen tegen vectoren?

Daarna nauwkeuriger visuele controle

Ingangscontrolle op het bedrijf

Noteer van een partij bij binnenkomst:

- plantenpaspoortnummer
 - datum
 - gecontroleerd door ...
 - identiteit
 - aantallen
 - visuele waarnemingen: vectoren, onkruid, symptomen
- Let met name op de volgende symptomen: verdroging van het blad, bruinverkleuring bladranden (bladverschroeiing), bruine plekken met afstervend bladweefsel, bladvergeling (tussennervige chlorose). Zie ook [foto's van met Xylella besmette planten](#).

Symptomen

Ingangscontrole op het bedrijf

Ingangscontrole op het bedrijf

Zorg dat iedere partij bij de ingangscontrole een uniek kenmerk krijgt, waaraan alle waarnemingen, gewashandelingen, verplaatsingen worden gekoppeld.

Plantenpaspoort in administratie opslaan (> 1 jaar)

Bij twijfel: direct contact opnemen met keurmeester Naktuinbouw of neem een monster: Zie hiervoor [de site van de Naktuinbouw](#):

TIJDIG MELDEN VOORKOMT DAT EEN VONDST IN EEN PARTIJ
EEN UITBRAAK WORDT IN DE TEELT

Versiedatum:
9 april 2018

Ministerie van Economische Zaken

Tracking & tracing

zorg dat een partij altijd te herleiden is, ook tijdens de teelt in alle productiestadia

Versiedatum:
9 april 2018

Bedrijfsvoering

- Scheid productstromen
- Check regelmatig waardplanten op symptomen, onkruid
- Monitor op vectoren (cicaden)
- Noteer de waargenomen symptomen en markeer bij afwijkingen de planten. Laat de Naktuinbouw of de NVWA deze planten onderzoeken
- Voer onkruidbestrijding uit: noteer dit.
- Houd gewashandelingen en verplaatsingen bij in uw administratie

Bedrijfshygiëne

Ongeziene verspreiding voorkomen

- Werk met gereedschap dat regelmatig ontsmet/gereinigd wordt.
- Reinig machines en apparatuur
- Vaste werkvolgorde
- Plantafval en restproducten: veilig afvoeren
- Geen planten retour op teeltlocatie.
- Let op 'hobbyhoekje'; uitprobeerhoekje; overwinteren van planten

Persoonlijke hygiëne medewerkers (werkkleding; werkschoenen)

